

Історія політичної думки

Кредити та кількість годин:

денна форма 10 ECTS; 300 годин: 74 лекційних, 74 практичних,
2 консультації 150 самостійна робота; екзамен
заочна форма 10 ECTS; 300 годин: 14 лекційних, 14 практичних,
272 самостійна робота; екзамен

I. Опис навчальної дисципліни

*Один з найкращих засобів стати людиною
мудрою – це читати стародавні історії і
вчитися на минулих подіях і прикладах наших
попередників, як поводитися і чого берегтись...
Філіпп де Коммін, французький дипломат*

Якщо ви хочете обговорювати, розглядати альтернативні точки зору чи просто говорити про політику крізь призму віків – тоді цей курс саме для вас. Історія політичної думки – це вивчення широкого кола політичних питань, зокрема, про те що таке держава, кому вона служить (повинна служити) і чиї інтереси захищає; яка форма держави краща і чому слід віддавати перевагу: демократії, аристократії чи абсолютній монархії; в чому полягає справедливість; чи справедлива рівність і нерівність в суспільстві, як уникнути тих чи інших конфліктів; що таке суспільство і яке місце і роль окремого індивіда у ньому і багато чого іншого.

Цей курс запитує, як різні погляди на природу людини відображаються у різних конструкціях урядування (держави). В ньому також розглядаються питання, як різні мислителі реагували на політичні проблеми свого часу і якими способами пропонували їх вирішувати.

Однією із головних наших цілей буде вироблення критичної точки зору на проблеми нашого часу, оцінюючи сильні та слабкі сторони описаних мислителями систем урядування.

Курс складатиметься з двох модулів: історія світової політичної думки та історія української політичної думки.

Кожний із логічних блоків модуля з історії світової політичної думки присвячений важливим для розуміння політики темам. Перший блок включає в себе історію вчень від Античності до перших антифеодальних революцій, другий блок – вчення 18-20 століть, і третій блок – погляди основних представників ліберальної, консервативної та соціал-демократичної ідеології.

Дослідження історії української політичної думки покликане показати вплив фактичної відсутності власної держави на появу та характер політичних ідей на теренах України, політичного порядку денного, що його вивчали в своїх роботах представники української інтелігенції; наскільки новаторськими були їхні політичні погляди, чи вписувалися вони в загальноєвропейські тенденції політичних досліджень того чи іншого періоду.

Надіюсь що цей курс дозволить вам зануритися в історичну, соціальну та культурну обстановку минулих століть в Україні та світі.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Сформувати у студентів системне уявлення про розвиток світової та української політичної думки як цілісного процесу концептуального осмислення теоретичних проблем політичного характеру.

Одне із головних **завдань** курсу – узагальнити досвід багатьох поколінь відомих українських та світових мислителів, філософів, політичних діячів у вирішенні описаних вище питань; навчитися аналізувати головні політичні концепції минулого, оцінювати їх значущість та соціальну цінність у конкретних історичних умовах розвитку суспільства, визначати їх практичне значення для сучасного етапу розвитку української державності.

Завдання навчальної дисципліни – розвинути та набути такі компетентності:

ЗК 1. Знання предметної сфери та розуміння професійної діяльності.

СК 1. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК 2. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв’язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

СК 5. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

СК 6. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівнях.

III. Результати навчання

Здобувачі освіти оволодіють такими програмними результатами:

ПРН1. Розуміти предметну сферу, етичні та правові засади професійної діяльності.

ПРН8. Уміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

ПРН9. Уміти застосовувати політологічне мислення для розв’язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

ПРН12. Уміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

ПРН13. Уміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

	Тема дисципліни
--	-----------------

1.	Політична думка Стародавнього Сходу
2.	Політична думка епохи Античності
3.	Політична думка Європейського середньовіччя
4.	Соціально-політичні ідеї епохи Відродження
5.	Політичні ідеї Реформації
6.	Європейська соціально-політична думка 17 ст.
7.	Політичні вчення епохи Просвітництва
8.	Європейська політико-правова думка XVIII-XIX ст.
9.	Політичні і правові вчення у Сполучених Штатах Америки у XVIII-XIX ст.
10.	Ранні теорії еліт (вчення Г.Моски, В.Парето та Р.Міхельса)
11.	Політична теорія Макса Вебера
12.	Політичні погляди Фрідріха Августа фон Хайєка
13.	Політичні погляди представників лібералізму
14.	Політичні погляди представників консерватизму
15.	Політична думка періоду Київської Русі.
16.	Станіслав Оріховський-Роксолан як політичний мислитель
17.	Українська політична думка 2 половини XVI ст.
18.	Українська політична думка в середині XVII століття.
19.	Українська політична думка періоду занепаду Гетьманату (кінець XVII – XVIII століття)
20.	Т. Шевченко: політичний мислитель?
21.	Політична думка на українських землях у другій половині XIX століття
22.	Політична думка України на зламі XIX–XX століть та часів революції 1905–1907 років
23.	Політична думка доби Української революції 1917–1921 років
24.	Політична думка в Україні в період непу (20-ті рр. XX ст)
25.	Політична думка 1920-1930 х років на Галичині та Закарпатті
26.	Державно-соборницька концепція українських ідеологів націоналізму
27.	Консервативний напрям в українській політичній думці
28.	Націонал-державницький напрямок в українській політичній думці
29.	Політичні ідеї представників українського дисидентського руху 1960–80-х років.

